

-בלמ"ס-

דף הכנה לשיחה אישית עם מפקד המכללות

שלום רב,

בזמן הקרוב אבקש להיפגש אתכם לשיחת הכרות ולמידה.

התכלית: היכרות אישית- משותפת ביננו וסיוע בגיבוש תמונת מצב על המכללות בכלל ועל מב"ל בפרט!

על מנת שנוכל להתכונן כראוי לפגישה, אנא מלא את דף ההכנה (מודפס) והעבר אותו ללשכת אלוף 48 שעות לפני הפגישה עצמה.

דף ההכנה ייקרא אך ורק על ידי!

בידידות, אמיר ברעם

מתי לראייתכם מפקד מב"ל חייב להיות במליאה / פעילות מב"ל?

מפקד המכללות הוא מפקד קורס המב"ל. ככה, נכון שהוא יהיה מחובר לחוויות המשמעותיות יותר של החניכים בקורס, וינכח בהן. בהמשך לתפיסה זו, נכון שהמפקד ינכח בהרצאות בקורס חברה ישראלית (לפחות אלו ה"לא אקדמיות" אשר לא מועברות על ידי מנחה הקורס), וכן בקורסים הבסיסיים שבתחילת השנה, כגון הקורס הבסיסי בביטחון לאומי. כמו כן, נכון שינכח בהרצאות של אישי ציבור (ח"כים ושרים) וכן של בעלי דרגות אלוף, ולא מטעמי "כבוד", אלא מהטעם האמור מעלה, ולאור משמעותן של אלה בשיח של החניכים ובעיצוב החוויות שלהן. בנוסף, נכון שהוא ינכח בספורט השונים שלהם יוצאים החניכים, ככל שרק ניתן (חרף הרפפטיביביות של התכנים, אשר עלולה להיווצר, אולי, בחלוף השנים. מכל מקום, כך בוודאי נכון לשנת הלימודים הבאה).

ראוי לחדד, שהכוונה היא שמפקד המכללות ינכח בכל אירועים אלו כ"עמית לומד", ולא כבעל דיעה או עמדה. משמע, אין צורך שיביע עמדתו באשר לדברים, או יסכם הרצאה כזו או אחרת. דווקא עדיף להותיר הדברים לאוזני החניכים, ולעיבוד עצמאי שלהם, באופן נטול השפעות.

מה מקומו של מפקד המכללות כלפי הקורסים שלא תחת אחריותו המלאה? מה צריך להיות סדר התעודף לדעתכם? נראה נכון, שהמפקד ישאף להיות "שותף" לקורסים שתחת אחריותו המלאה והישירה, ואילו יחזיק אך באחריות ובמעורבות ניהולית בקורסים האחרים, על דרך של בקרה ופיקוח מרחוק דרך כלל, ומתוך האצלת סמכויות מקסימליות לסגל הרלוונטי. הדגש הוא במיקוד בקורסים שתחת אחריותו הישירה.

כיצד את/ה רואה את המתח הקיים בין תכנית הלימודים ופניות הפרט :

נראה, כי טרם הגענו לאיזון הנכון בעניין זה. תוכנית הלימודים מעמידה מדי, באופן שאינו מאפשר באמת להקדיש זמן ממש למשפחה ולפנאי בכלל. יותר מכך: התוכנית עמוסה באופן כזה אשר גם מקשה מאוד על הלימודים עצמם, ועל קליטה אמיתית ומלאה של כלל התכנים. כמויות חומר הקריה גדולות מאוד, בשים לב לשעות הרבות של הנוכחות במב"ל, ובכך שהזמן המוקדש ללימוד ולמחקר אנו באמת מספיק לעבודה השנתית אשר מוטלת על החניכים. יוצא, שנדרשת עבודה רבה בערבים ובסופ"שים, שבאופן שפוגע בלימוד, בחזויות בלימוד וגם ברצון לנצל את השנה הזו להקדשת זמן אמיתי לפרט ולמשפחה.

בבחינת תצורת הלימוד המתקיימת במב"ל ובמכללות, האם לראייתך למידת מבוגרים מתאימה לכולם?

למידת בוגרים מתאימה לבוגרים (ממליץ להתנסח במינוח "בוגרים" ולא מבוגרים, אשר דומה כי הוא מתאים לשיכבת גיל הבוגרת מחניכי מב"ל בכ-20 שנה לפחות...), אולם איני משוכנע שהלמידה במב"ל היא אכן למידת בוגרים. איננו, למשל, מתבקשים לקרוא מאמר, ואז דנים בו ממש במליאה או בצוותים מצומצמים. פעמים לא מעטות הקשר בין חומר הקריאה לבין ההרצאות אמורפי או אינו קיים. פערים אחרות, מסבתר שכלל לא היה צורך לקרוא את החומר, כיוון שההרצאה פשוט חזרה עליו מילה במילה. כמו כן, איננו מעלים נושאים אשר אנו בקיאים בהם, ומלמדים זה את זה במסגרת השנה (יש כיום יוזמה נהדרת של אחד החניכים במישור זה, אשר במסגרתה אנו לומדים המון זה מזה). במסגרת השנה עד כה, התקיים בעיקר לימוד פרונטאלי, ומעט מאוד עיבוד שלו. כמובן, לצורך עיבוד, יהיה צורך לפנות זמן רב הרבה יותר לחניכים לקריאה ולהכנה, ויש לשים לב להיבט זה, בתכנון הזמן. לעניות דעתי, יש מקום למצוא דרך לשלב הרבה יותר קריאה ממוקדת כהכנה לדיננים מעמיקים יותר, בפורמט ציוותי מצומצם, אשר מאפשר דיון פורה הרבה יותר מאשר מליאה שבה כ-40 איש.

האם המינון הקיים כיום בין באופן הלמידה בין תפיסת המעיין המתגבר לבין תפיסת בור סוד הוא טוב? נראה, כי למעשה התייחסתי לכך במענה לשאלות הקודמות, תוך התייחסות לאתגרים ולהיבטים השונים של אופן הלימוד.

מהו לראייתך המינון הנכון למב"ל בין ידע גלוי לבין ידע נרכש? נדמה לי, שקשה להשיב באופן מלא על שאלה זו - מעבר לנקודות אשר העליתי במענה לשאלות הקודמות - בלא שנחווה גם את חציה השני של שנת מב"ל, אשר הסגל ציין בפנינו מספר פעמים שהיא בעלת אופי שונה, ושאונו נרגיש זאת במהלכה (העונה המתקדמת, לעומת עונת הליבה אשר סימנו לא מזמן). לכן, נראה שמוקדם מדי לתת תשובה סופית לעניין זה (מעבר לדברים שכבר ציינתי קודם, ושאוני סבור שמתאימים גם לעונות התשתית והליבה; ככל שהמועצה ללימודים גבוהים תאשר תוכנית שכזו כמובן).

כיצד את/ה רואה את המתח הקיים בין תפקיד המדריך לבין תפקיד המפקד: מדריך במב"ל אינו ממש מפקד, וגם אינו יכול להיות, ולו מן הטעם הפשוט שלא כל החניכים אנשי צבא, אף לא כולם מאותו ארגון, וגם לא כל המדריכים מהצבא. עם זאת, נדרשות מן המדריך מספר תכונות ויכולות של מנהיג, אשר מסוגל לנווט ולהוביל את החניכים למקום אליו נכון שהם יגיעו, מבחינת הלמידה, אופיה וטיבה. למשל, עליו להיות גם בעל יחסי אנוש טובים, תקשורת בין-אישית ברמה גבוהה ויכולות ורבליות טובות. בהתאם לתכונות אלה, ראוי לבחור את המדריכים, ולא אך על פי הצטיינותם בתפקידם בארגון ממנו הגיעו. יש שוני בין היבטים אלו, ויש לשים אליו לב.

סוגיות במנהלה:

ממליץ לנסות לשפר עוד את האוכל בחדר האוכל. מלבד זאת, הקשב, המסירות והאיכפתיות מכלל הסגל יוצאת דופן לחיוב.

מה עוד? כל מה שתמצא לנכון:

ככלל, הלימוד מרחיב אופקים, ולא אחת גם מעניין. נראה, כי מינון נכון יותר של העומס (קריאה, מטלות ומפגשים פרונטאליים) יאפשר יתר העמקה ולימוד, וגם הנאה גדולה יותר מן השנה. מן הסתם, הדברים רלוונטיים בעיקר לשנים הבאות.

22.2.18, אבי חלבי